

Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет культури і мистецтв
Кафедра історії, теорії мистецтв та виконавства

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

ВОКАЛЬНО-ДЖАЗОВЕ АРАНЖУВАННЯ

Ступінь вищої освіти:	МАГІСТР
Освітня кваліфікація:	Магістр музичного мистецтва
Професійна кваліфікація:	Викладач закладу вищої освіти. Керівник музичної студії, колективу. Звукорежисер.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протокол засідання кафедри
історії, теорії мистецтв та
виконавства
№ 8 від 29 січня 2021 р.

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання		Вибіркова
Кількість годин / кредитів 90/3		Рік навчання: 1
		Семестр: 1-ий
		Лекції: _год.
		Лабораторні: 8 год.
		Індивідуальні: 8 год.
ІНДЗ: <u>є / немає</u>		Самостійна робота: 64 год.
	Консультації: 10 год.	
		Форма контролю: залік 1 семестр
Мова навчання українська		

II. Інформація про викладача

Гонтар Олег Савович
Заслужений артист
України
Доцент
Доцент кафедри історії, теорії мистецтв та виконавства
Контактна інформація (+380506715562,
savith@bigmir.net)
Дні занять
(<http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>)

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу.

Дисципліна «Вокально-джазове аранжування» спрямована на підготовку та розвиток майбутніх фахівців у галузі 02 «Культура і мистецтво» спеціальності 025 «Музичне мистецтво». Виконання вимог даної дисципліни розширює професійні можливості студента, дозволяє оволодіти навиками грамотного вокально-джазового аранжування та є однією зі складових частин

загального процесу підготовки майбутніх виконавців, керівників музичних студій, колективів. Даний предмет є закономірним явищем в загальній освітньо-професійній підготовці магістра музичного мистецтва.

2. Пререквізити (Засвоєння навчальної дисципліни «Вокально-джазове аранжування» передбачає інтеграцію знань, умінь і навичок з таких дисциплін: хорознавство, естрадний спів, естрадний ансамблевий практикум, сольний та ансамблевий вокальний практикум, хоровий клас, виконавський практикум, джаз-хор, виробнича практика музично-педагогічна у мистецьких навчальних закладах).

Постреквізити (дисципліни, які будуть використовувати результати навчання даного курсу: «Звукотехніка, аранжування та зведення музичної композиції», «Монтаж та обробка звуку»).

3. Мета і завдання навчальної дисципліни.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Вокально-джазове аранжування» є формування у майбутніх фахівців теоретичних знань вокально-джазового аранжування та оволодіння студентами організаційно-творчими та методичними принципами роботи з вокальним ансамблем, навичок перекладання творів для різних складів вокально-джазових ансамблів.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Вокально-джазове аранжування» є:

- формування професійних навиків відбору та аналізу музичних творів для аранжування;
- навчання проектування аранжованого твору до відповідності авторського задуму;
- формування системи знань, умінь та навичок вокально-джазового аранжування для різних вокальних ансамблів;
- формування практичних навичок аранжування, імпровізування у різних стильових напрямках;
- знання основних способів перекладів для естрадно-джазових ансамблів різних видів, типів, кількісного складу;
- вміння робити аранжування творів для голосу з супроводом, для різних складів вокальних ансамблів з супроводом та без нього.

4. Результати навчання. Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 3. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 8. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК 9. Здатність працювати автономно.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК):

ФК 1. Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.

ФК 2. Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями конкретного історичного періоду.

ФК 3. Здатність розробляти і реалізовувати творчі проекти по створенню / інтерпретації / аранжуванню та перекладу музики / звукорежисерської практики обробки звуку.

ФК 4. Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій / виконавській / педагогічній діяльності.

ФК 5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.

ФК 6. Здатність викладати спеціальні дисципліни в закладах освіти з урахуванням цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.

ФК 7. Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.

Додатково для освітньо-професійної програми:

ФК 8. Здатність взаємодіяти з аудиторією для донесення музичного матеріалу, вільно і впевнено репрезентувати свої ідеї (художню інтерпретацію) під час публічного виступу.

Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання. ПРН

ПРН 1. Володіти професійними навичками виконавської (диригентської), творчої та педагогічної діяльності.

ПРН 2. Володіти навичками ансамблевого музикування в групах різних складів у концертно-виконавському та репетиційному процесах.

ПРН 3. Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві.

ПРН 4. Професійно здійснювати аналіз музично-естетичних стилів та напрямків.

ПРН 5. Вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію.

ПРН 6. Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

ПРН 7. Володіти термінологією музичного мистецтва, його

понятійно-категоріальним апаратом.

Додатково для освітньо-наукової програми:

ПРН 12. Володіти сучасними методами та засобами наукових досліджень у сфері музичного мистецтва, у тому числі, методами роботи з інформацією, методами аналізу даних.

5. Структура навчальної дисципліни.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Інд.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Основи вокально-джазового аранжування							
Тема 1. Основні принципи і методи аранжування вокальних творів і їх творче використання.	10		2	2	6		IPC/5
Тема 2. Типи музичного колективу та колективного музикування: основи методології аранжування й композиції.	14		2	2	8	2	IPC/5
Тема 3. Різновиди фактурного викладу. Основні принципи адаптування музичного матеріалу для сольного, ансамблевого, хорового виконання.	12				10	2	IPC/5
Тема 4. Регістрово-темброві, діапазонні та теситурні виконавські можливості вокальних голосів.	10				8	2	IPC/5
Разом за модулем 1	46		4	4	32	6	IPC/20
Змістовий модуль 2. Жанрово-стилістичні інтерпретації та аранжування вокально-джазових творів							
Тема 5. Основні ладо-гармонічні засоби композиційного перетворення гармонізованої мелодії музичного твору.	14		2	2	8	2	IPC/5
Тема 6. Методика перекладу музичного твору з мішаного складу вокального ансамблю на однорідний відповідно художньо-	14		2	2	8	2	IPC/5

творчим виконавським можливостям твору.								
Тема 7. Засоби перекладу музичного твору для жіночого вокального колективу на чоловічий склад виконавців.	8				8		IPC/5	
Тема 8. Основні принципи спрощення та ускладнення вокальних партій та фактури музичних творів, написаних для мішаного складу музичного колективу.	8				8		IPC/5	
Разом за модулем 2	44		4	4	32	4	IPC/20	
Види підсумкових робіт								Бал
Модульна контрольна робота 1								30
Модульна контрольна робота 2								30
Всього годин / Балів	90		8	8	64	10	100	

* IPC – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

1. Загальні та типові засоби аранжування.
2. Типи музичних колективів за кількісними характеристиками виконавського складу.
3. Аналіз першоджерел репертуару та їх інтерпретацій.
4. Різновиди ансамблю фактур викладу.
5. Принципи ансамблевого виконання.
6. Форми викладу гомофонно-гармонічного стилю.
7. Аналіз музичних творів для чоловічих голосів.
8. Аналіз вокальних творів, діапазонні та виконавські можливості жіночих голосів.
9. Зміни ладово-гармонічної основи першоджерела.
10. Техніка тональних відхилень та модуляцій в гармонії супроводу мелодії.
11. Правила перекладу 4-х голосного вокального твору *a caplla* для повного та неповного мішаного складу на 4-х голосний жіночий (дитячий).
12. Правила перекладу 3-х голосного вокального твору *a caplla* для повного та неповного мішаного складу на 4-х голосний жіночий (дитячий).
13. Правила перекладу 4-х голосного жіночого музичного твору *a caplla* на 4-х голосний чоловічий.
14. Основні принципи спрощення та ускладнення вокальних партій та фактури під час зменшення кількості партій в вокально-хоровій партитурі.
15. Основні принципи жанрово-стилістичної інтерпретації музичного твору *a caplla* відповідно обраному новому напрямку музичного виконавства.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, академічний обмін, навчання за подвійним дипломом) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із завідувачем кафедрою, деканатом.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів, гаджетів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн опитування та підготовки практичних та індивідуальних завдань під час заняття.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (80% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад: довідка про хворобу).

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового контролю з дисципліни «Вокально-джазове аранжування», що полягає в оцінці засвоєння здобувачем навчального матеріалу є залік. Залік – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з певної дисципліни на підставі результатів виконання ним усіх видів запланованої навчальної роботи впродовж семестру: практичних, індивідуальних занять, самостійної роботи, модульних контрольних робіт. Залік виставляється за умови, якщо студент виконав усі види навчальної роботи, які визначені силабусом навчальної дисципліни, та отримав не менше 60 балів.

“Зараховано” – 60-100 балів – виставляється, якщо студент засвоїв навчальний матеріал згідно навчальної програми, володіє теоретичними знаннями у повному обсязі та передбаченими практичними навичками. Вміє застосовувати набуті знання на практиці, розв'язувати творчі завдання.

“Не зараховано” – 0-59 балів – студент в основному оволодів матеріалом згідно програми, має основи теоретичних знань і володіє основними практичними навичками.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Антонюк В.Г. Постановка голосу: навчальний посібник для студентів вищих муз. навч. закладів / Валентина Геніївна Антонюк. – К.: Українська ідея, 2000. – 68с.
2. Апраксина О.А. Методика музикального виховання в загальноосвітній школі / О. А. Апраксина. – М.: Просвещение, 1982. – 221 с.
3. Аспелунд Д. С. Развитие певца и его голоса / Д.С. Аспелунд. – М;Л.: Музгиз, 1952. – 191 с.
4. Василенко Л.М. Взаємодія вокального і методичного компонентів у процесі професійної підготовки майбутнього вчителя музики : дис. канд. пед. Наук : / Василенко Людмила Михайлівна. – К., 2003. –211с..
5. Вахняк Є. Хорове аранжування / Є. Вахняк. – К.: Музична Україна, 1977. – 71 с.
6. Вахняк Є. Хорове аранжування / Є. Вахняк. – Київ: Музична Україна 1977. – 71 с.
7. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) / уклад. і гол. ред. В. Т. Бусел. — 5-те вид. — К. ; Ірпінь : Перун, 2005.
8. Вербов А. Техника постановки голосу / Александр Михайлович Вербов. – М.: Музгиз, 1961. – 51 с.
9. Горохов П. Хорове аранжування /П.Горохов , Д.Загорецький . – Київ: Музична Україна, 1982. – 126 с.
- 10.Красильников И.М. Основы теории и практика компьютерной аранжировки музыкальных произведений / И.М. Красильников, С.Н. Завырылина // Электронный музыкальные инструменты. Пакет примерных программ для учреждений среднего профессионального образования. – Тольятти: «Принт-С», 2006. – 41с.
- 11.Мазур А. К. Перспективные принципы исполнения музыки с использованием компьютерных систем / А. К. Мазур , В. М.

Сиказин // Электронная технология и музыкальное искусство. М., 1990.

12. Прохорова Л. Українська естрадна вокальна школа : Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів культури і мистецтв III-IV рівнів акредитації / Л. В. Прохорова. – Вид. 2-е. – Вінниця : Нова книга, 2006. – 384 с.
13. Прядко О. М. Розвиток співацького голосу: методичні рекомендації для викладачів вокалу та студентів музично-педагогічних факультетів вищих навчальних закладів / О. М. Прядко. – Кам'янець-Подільський : ПП Буйницький О. А., 2009. – 92 с.
14. Ткаченко Т. Особливості викладання вокалу на музично-педагогічних факультетах педагогічних вузів України / Т. Ткаченко // Молодь і ринок. – 2011 № 1 (72). – С. 72-78
15. Харковина Г. Хорове аранжування : комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни / Г. Харковина. – Київ : Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв, 2012. – 38 с.
16. Харковина Г. Хорове аранжування. Комплекс навчально-методичного забезпечення предмета. – К., 2006. – 48 с.